

1. Иаков жил в земле странствования отца своего, в земле Ханаанской.

УПО: І осівся Яків у Краї мешкання батька свого, в Краї ханаанському.

KJV: And Jacob dwelt in the land wherein his father was a stranger, in the land of Canaan.

2. Вот житие Иакова. Иосиф, семнадцати лет, пас скот вместе с братьями своими, будучи отроком, с сыновьями Валлы и с сыновьями Зелфы, жен отца своего. И доводил Иосиф худые о них слухи до отца их.

УПО: Оце оповість про Якова. Йосип, віку сімнадцяти літ, пас, як юнак, отару з братами своїми, з синами Білги та з синами Зілпи, жінок батька свого. І Йосип доносив недобрі звістки про них до їхнього батька.

KJV: These are the generations of Jacob. Joseph, being seventeen years old, was feeding the flock with his brethren; and the lad was with the sons of Bilhah, and with the sons of Zilpah, his father's wives: and Joseph brought unto his father their evil report.

3. Израиль любил Иосифа более всех сыновей своих, потому что он был сын старости его, --и сделал ему разноцветную одежду.

УПО: А Ізраїль любив Йосипа над усіх синів своїх, бо він був у нього сином старости. І він справив йому квітчасте вбрання.

KJV: Now Israel loved Joseph more than all his children, because he was the son of his old age: and he made him a coat of many colors.

4. И увидели братья его, что отец их любит его более всех братьев его; и возненавидели его и не могли говорить с ним дружелюбно.

УПО: І бачили його браття, що їх батько полюбив його над усіх братів його, і зненавиділи його, і не могли говорити з ним спокійно.

KJV: And when his brethren saw that their father loved him more than all his brethren, they hated him, and could not speak peaceably unto him.

5. И видел Иосиф сон, и рассказал братьям своим: и они возненавидели его еще более.

УПО: І снівся був Йосипові сон, і він розповів своїм браттям, а вони ще збільшили ненависть до нього.

KJV: And Joseph dreamed a dream, and he told it his brethren: and they hated him yet the more.

6. Он сказал им: послушайте сон, который я видел:

УПО: І сказав він до них: Послухайте но про той сон, що снівся мені.

KJV: And he said unto them, Hear, I pray you, this dream which I have dreamed:

7. вот, мы вяжем снопы посреди поля; и вот, мой снопок встал и стал прямо; и вот, ваши снопы стали кругом и поклонились моему снопу.

УПО: А ото ми в'яжемо снопи серед поля, і ось мій сніп зачав уставати, та й став. І ось оточують ваші снопи, та й вклоняються снопові моему.

KJV: For, behold, we were binding sheaves in the field, and, lo, my sheaf arose, and also stood upright; and, behold, your sheaves stood round about, and made obeisance to my sheaf.

8. И сказали ему братья его: неужели ты будешь царствовать над нами? неужели будешь владеть нами? И возненавидели его еще более за сны его и за слова его.

УПО: І сказали йому його браття: Чи справді ти будеш царювати над нами, чи теж справді ти будеш панувати над нами? І вони збільшили ненависть до нього через сні його та через слова його.

KJV: And his brethren said to him, Shalt thou indeed reign over us? or shalt thou indeed have dominion over us? And they hated him yet the more for his dreams, and for his words.

9. И видел он еще другой сон и рассказал его братьям своим, говоря: вот, я видел еще сон: вот, солнце и луна и одиннадцать звезд поклоняются мне.

УПО: І снівся йому ще сон інший, і він оповів його братам своїм, та й сказав: Оце снівся мені ще сон, і ось сонце та місяць та одинадцять зір вклоняються мені.

KJV: And he dreamed yet another dream, and told it his brethren, and said, Behold, I have dreamed a dream more; and, behold, the sun and the moon and the eleven stars made obeisance to me.

10. И он рассказал отцу своему и братьям своим; и побранил его отец его и сказал ему: что это за сон, который ты видел? неужели я и твоя мать, и твои братья придем поклониться тебе до земли?

УПО: І він розповів це батькові своєму та браттям своїм. І докорив йому батько його, та й промовив до нього: Що то за сон, що снівся тобі? Чи справді прийдемо ми, я та мати твоя та брати твої, щоб уклонитися тобі до землі?

KJV: And he told it to his father, and to his brethren: and his father rebuked him, and said unto him, What is this dream that thou hast dreamed? Shall I and thy mother and thy brethren indeed come to bow down ourselves to thee to the earth?

11. Братья его досадовали на него, а отец его заметил это слово.
УПО: І заздрили йому брати його, а батько його запам'ятав ці слова.
KJV: And his brethren envied him; but his father observed the saying.

12. Братья его пошли пасти скот отца своего в Сихем.
УПО: І пішли брати його пасти отару свого батька в Сихем.
KJV: And his brethren went to feed their father's flock in Shechem.

13. И сказал Израиль Иосифу: братья твои не пасут ли в Сихеме? пойді, я пошлю тебя к ним. Он отвечал ему: вот я.
УПО: І сказав Ізраїль до Йосипа: Таж брати твої пасуть у Сихемі! Іди ж, і я пошлю тебе до них! А той відказав йому: Ось я!
KJV: And Israel said unto Joseph, Do not thy brethren feed the flock in Shechem? come, and I will send thee unto them. And he said to him, Here am I.

14. И сказал ему: пойді, посмотри, здоровы ли братья твои и цел ли скот, и принеси мне ответ. И послал его из долины Хевронской; и он пришел в Сихем.
УПО: І сказав він до нього: Піди но, побач стан братів твоїх і стан отари, та й дай мені відповідь. І він послав його з долини Хеврону, і той прибув до Сихему.
KJV: And he said to him, Go, I pray thee, see whether it be well with thy brethren, and well with the flocks; and bring me word again. So he sent him out of the vale of Hebron, and he came to Shechem.

15. И нашел его некто блуждающим в поле, и спросил его тот человек, говоря: чего ты ищешь?
УПО: І знайшов його один чоловік, а він ось блукає по полю. І запитав його той чоловік, кажучи: Чого ти шукаєш?
KJV: And a certain man found him, and, behold, he was wandering in the field: and the man asked him, saying, What seekest thou?

16. Он сказал: я ищу братьев моих; скажи мне, где они пасут?
УПО: А той відказав: Я шукаю братів своїх. Скажи ж мені, де вони випасають?
KJV: And he said, I seek my brethren: tell me, I pray thee, where they feed their flocks.

17. И сказал тот человек: они ушли отсюда, ибо я слышал, как они говорили: пойдем в Дофан. И пошел Иосиф за братьями своими и нашел их в Дофане.

УПО: І сказав той чоловік: Вони пішли звідси, бо я чув, як казали вони: Ходімо до Дотаїну. І пішов Йосип за своїми братами, і знайшов їх у Дотаїні.

KJV: And the man said, They are departed hence; for I heard them say, Let us go to Dothan. And Joseph went after his brethren, and found them in Dothan.

18. И увидели они его издали, и прежде нежели он приблизился к ним, стали умышлять против него, чтобы убить его.

УПО: А вони побачили його здалека, і поки він наблизився до них, то змовлялися на нього, щоб убити його.

KJV: And when they saw him afar off, even before he came near unto them, they conspired against him to slay him.

19. И сказали друг другу: вот, идет сновидец;

УПО: І сказали вони один одному: Ось іде той сновидець!

KJV: And they said one to another, Behold, this dreamer cometh.

20. пойдем теперь, и убьем его, и бросим его в какой-нибудь ров, и скажем, что хищный зверь съел его; и увидим, что будет из его снов.

УПО: А тепер давайте вбиймо його, і вкиньмо його до однієї з ям, та й скажемо: Дикий звір з'їв його! І побачимо, що буде з його снами.

KJV: Come now therefore, and let us slay him, and cast him into some pit, and we will say, Some evil beast hath devoured him: and we shall see what will become of his dreams.

21. И услышал [сие] Рувим и избавил его от рук их, сказав: не убьем его.

УПО: І почув це Рувим, і визволив його з руки їхньої, і сказав: Не губімо душі його!

KJV: And Reuben heard it, and he delivered him out of their hands; and said, Let us not kill him.

22. И сказал им Рувим: не проливайте крови; бросьте его в ров, который в пустыне, а руки не налагайте на него. [Сие говорил он], чтобы избавить его от рук их и возвратитъ его к отцу его.

УПО: І сказав до них Рувим: Не проливайте крови, киньте його до ями тієї, що в пустині, а руки не кладіть на нього, щоб визволити його з їхньої руки, щоб вернути його до батька його.

KJV: And Reuben said unto them, Shed no blood, but cast him into this pit that is in the

wilderness, and lay no hand upon him; that he might rid him out of their hands, to deliver him to his father again.

23. Когда Иосиф пришел к братьям своим, они сняли с Иосифа одежду его, одежду разноцветную, которая была на нем,

УПО: І сталося, коли прийшов Йосип до братів своїх, то вони стягнули з Йосипа вбрання його, вбрання квітчасте, що на ньому було.

KJV: And it came to pass, when Joseph was come unto his brethren, that they stripped Joseph out of his coat, his coat of many colors that was on him;

24. и взяли его и бросили его в ров; ров же тот был пуст; воды в нем не было.

УПО: І взяли його, та й кинули його до ями, а яма та порожня була, не було в ній води.

KJV: And they took him, and cast him into a pit: and the pit was empty, there was no water in it.

25. И сели они есть хлеб, и, взглянув, увидели, вот, идет из Галаада караван Измаильтян, и верблюды их несут стираксу, бальзам и ладан: идут они отвезти это в Египет.

УПО: І сіли вони попоїсти хліба. І звели вони очі свої та й побачили, ось караван ізмаїлітів іде з Гілеаду, а верблюди їхні несуть пахощі, і бальзам, і ладан, іде він спровадити це до Єгипту.

KJV: And they sat down to eat bread: and they lifted up their eyes and looked, and, behold, a company of Ishmaelites came from Gilead with their camels bearing spicery and balm and myrrh, going to carry it down to Egypt.

26. И сказал Иуда братьям своим: что пользы, если мы убьем брата нашего и скроем кровь его?

УПО: І сказав Юда до своїх братів: Яка користь, що вб'ємо нашого брата, і затаїмо його кров?

KJV: And Judah said unto his brethren, What profit is it if we slay our brother, and conceal his blood?

27. Пойдем, продадим его Измаильтянам, а руки наши да не будут на нем, ибо он брат наш, плоть наша. Братья его послушались

УПО: Давайте продамо його ізмаїльтянам, і рука наша нехай не буде на ньому, бо він брат нам, він наше тіло. І послухалися брати його.

KJV: Come, and let us sell him to the Ishmaelites, and let not our hand be upon him; for he is

our brother and our flesh. And his brethren were content.

28. и, когда проходили купцы Мадиямские, вытащили Иосифа из ямы и продали Иосифа Измаильтянам за двадцать сребренников; а они отвели Иосифа в Египет.

УПО: І коли проходили мідіяніти, купці, то витягли й підняли Йосипа з ями. І продали Йосипа ізмаїльтянам за двадцять срібняків, а ті повели Йосипа до Єгипту.

KJV: Then there passed by Midianites merchantmen; and they drew and lifted up Joseph out of the pit, and sold Joseph to the Ishmaelites for twenty pieces of silver: and they brought Joseph into Egypt.

29. Рувим же пришел опять ко яме; и вот, нет Иосифа во яме. И разодрал он одежды свои,

УПО: А Рувим вернувся до ями, аж нема Йосипа в ямі! І розірвав він одягу свою...

KJV: And Reuben returned unto the pit; and, behold, Joseph was not in the pit; and he rent his clothes.

30. и возвратился к братьям своим, и сказал: отрока нет, а я, куда я денусь?

УПО: І вернувся він до братів своїх, та й сказав: Немає хлопця! А я, куди я піду?

KJV: And he returned unto his brethren, and said, The child is not; and I, whither shall I go?

31. И взяли одежду Иосифа, и закололи козла, и вымарали одежду кровью;

УПО: А вони взяли Йосипове вбрання, і зарізали козла, і вмочили вбрання в кров.

KJV: And they took Joseph's coat, and killed a kid of the goats, and dipped the coat in the blood;

32. и послали разноцветную одежду, и доставили к отцу своему, и сказали: мы это нашли; посмотри, сына ли твоего эта одежда, или нет.

УПО: І послали вони квітчасте вбрання, і принесли до свого батька, та й сказали: Оце ми знайшли. Пізнай но, чи це вбрання твого сина воно, чи ні?

KJV: And they sent the coat of many colors, and they brought it to their father; and said, This have we found: know now whether it be thy son's coat or no.

33. Он узнал ее и сказал: [это] одежда сына моего; хищный зверь съел его; верно, растерзан Иосиф.

УПО: А він пізнав його та й сказав: Вбрання мого сина... Дикий звір його з'їв... Справді розшарпаний Йосип!

KJV: And he knew it, and said, It is my son's coat; an evil beast hath devoured him; Joseph is without doubt rent in pieces.

34. И разодрал Иаков одежды свои, и возложил вретище на чресла свои, и оплакивал сына своего многие дни.

УПО: І роздер Яків одіж свою, і зодягнув веретище на стегна свої, і багато днів справляв жалобу по синові своєму...

KJV: And Jacob rent his clothes, and put sackcloth upon his loins, and mourned for his son many days.

35. И собрались все сыновья его и все дочери его, чтобы утешить его; но он не хотел утешиться и сказал: с печалью сойду к сыну моему в преисподнюю. Так оплакивал его отец его.

УПО: І зачали всі сини його та всі дочки його потішати його. Але він не міг утішитися, та й сказав: У жалобі зйду я до сина мого до шеолу. І плакав за ним його батько.

KJV: And all his sons and all his daughters rose up to comfort him; but he refused to be comforted; and he said, For I will go down into the grave unto my son mourning. Thus his father wept for him.

36. Мадиянитяне же продали его в Египте Потифару, царедворцу фараонову, начальнику телохранителей.

УПО: І мідіяніти продали Йосипа до Єгипту, до Потіфара, царедворця фараонового, начальника царської сторожі.

KJV: And the Midianites sold him into Egypt unto Potiphar, an officer of Pharaoh's, and captain of the guard.